

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

УХВАЛЕНО

Рішенням вченої ради
Харківського національного
економічного університету імені
Семена Кузнеца
від 25.05.2022 р. протокол № 4

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом ректора Харківського
національного економічного університету
імені Семена Кузнеца
від 25.05.2022 р. № 123

Володимир ПОНОМАРЕНКО

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ЕКОНОМІКА»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Третій (освітньо-науковий)

СТУПНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Доктор філософії

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

05 Соціальні та поведінкові науки

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

051 Економіка

Харків, 2022

Преамбула

РОЗРОБНИКИ ОНП у складі:

1. Галина НАЗАРОВА – доктор економічних наук, професор завідувач кафедри соціальної економіки;

2. Олег ІВАНИСОВ – кандидат економічних наук, доцент кафедри соціальної економіки;

3. Олександр ПУШКАР – доктор економічних наук, професор завідувач кафедри комп'ютерних систем і технологій;

4. Катерина ДЕМЧЕНКО – здобувач вищої освіти;

5. Юрій ІВАНОВ – доктор економічних наук, професор, академік Академії економічних наук України, заслужений економіст України, виконуючий обов'язки директора Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України.

ОНП ОНОВЛЕНО НА ПІДСТАВІ:

1. Законодавчих та нормативних актів:

Національної рамки кваліфікацій, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України № 1341 від 23.11.2011 р. (із змінами відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 519 від 26.06.2020 р.);

Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (із змінами).

Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затверджений Постановою КМУ №44 від 12 січня 2022 р.;

Стандарту вищої освіти зі спеціальності 051 Економіка для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти;

2. Нормативних документів ХНЕУ ім. С. Кузнеця:

- Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі (поза аспірантурою) та докторантурі Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (нова редакція);

- Положення про організацію освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця;

- Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця (введено в дію наказом ректора № 237 від 30.12.2020 р.);

- Кодекс академічної доброчесності Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (додаються).

І. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії Doctor of Philosophy
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка 051 Economics
Освітньо-наукова програма	Економіка Economics
Форми здобуття освіти, обсяг освітньої програми в кредитах ЄКТС та терміни навчання	очна (денна) форма – 55 кредитів, 4 роки; заочна форма – 55 кредитів, 4 роки
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка від 17.06.2019 р. Термін дії сертифіката до 1 червня 2024 р.
Мова (и) навчання	українська
Структурний підрозділ відповідальний за ОП	кафедра соціальної економіки
Вимоги до зарахування	Згідно з Правилами прийому до аспірантури і докторантury Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, до аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра (спеціаліста). До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи згідно з Правилами. Набір до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється за результатами вступного іспиту з іноземної мови (англійської, німецької, французької на вибір в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовою освіти) у письмовій формі та вступного іспиту зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності) у письмовій формі за білетами. При розрахунку конкурсного балу вступника до аспірантури також враховуються: середній бал за додатком до дипому (магістра/спеціаліста) та додаткові бали, що нараховуються за попередні науково-дослідницькі досягнення за спеціальністю (пп.13-14 Правил прийому до аспірантури і докторантury Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця).
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з економіки
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Доктор філософії. Спеціальність – 051 Економіка . Освітньо-наукова програма – “ Економіка ”.
Мета освітньо-наукової програми	Підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у світовий науково-освітній простір фахівця ступеня доктора філософії в галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю 051 Економіка, здатного до виявлення та розв'язання комплексних проблем в економіці та інноваційній діяльності, до

	критичного аналізу наявних та генерування нових знань у галузі економічної науки, до самостійної науково-дослідницької, педагогічно-організаційної та практичної діяльності в сфері економіки, державного управління, бізнесу та освіти.
Орієнтація освітньої програми	<p>Загальний:</p> <ul style="list-style-type: none"> – набуття навичок проведення наукових та прикладних досліджень у сфері економіки; – підготовка фахівців для сфери вищої освіти (викладачів дисциплін професійного циклу та дослідників). <p>Спеціальний:</p> <ul style="list-style-type: none"> – підготовка дослідників, здатних проводити комплексний аналіз на різних рівнях господарювання; – орієнтація на використання інноваційних технологій у науковій та педагогічній діяльності, роботу із спеціалізованими пакетами прикладних програм. <p>Освітня концепція націлена на удосконалення системи підготовки докторів філософії за спеціальністю Економіка у рамках сприяння реалізації державних і регіональних стратегій розвитку, планів дій щодо підвищення конкурентоспроможності України на світовому ринку, покращенню соціально-економічних показників держави як на макро-, так і на мікрорівні; визначення основних завдань і рекомендацій стосовно навчального процесу, головної мети і стратегії надання вищої освіти згідно з багаторічними традиціями ХНЕУ ім. С. Кузнеця на засадах виховання творчої, самосвідомої, патріотичної і всесторонньообізнаної особистості.</p> <p>Особливо актуальним у сучасних умовах є підготовка науковців, які досконало володіють методологічним апаратом теоретичних і практичних досліджень не тільки у своїй галузі знань, а й здатні встановлювати взаємозв'язок з усіма соціально-економічними явищами і процесами, що так чи інакше стосуються галузі економіки. Тому дана програма містить як вузькоспеціалізовані модулі, метою яких є формування професійних компетентностей відповідно до обраної спеціальності, так і модулі, завданням яких є удосконалення навичок із проведення міждисциплінарних досліджень, побудови наукових гіпотез та застосування елементів творчого пошуку під час аналізу усталених парадигм. Окремі дисципліни та теми присвячені вивченню сучасних інформаційних технологій та їх використанню у організації наукових досліджень та практичній діяльності вітчизняних підприємств.</p>
Фокус та особливості (унікальність) програми	Програма базується на загальновідомих наукових положеннях, концептуальних засадах дослідження і розв'язання актуальних завдань у сфері економіки, що створюють підґрунт для формування інноваційних рішень теоретичного та прикладного спрямування. <i>Ключові слова:</i> соціальна економіка, аналіз економічних систем, математичні методи в економіці, креативна економіка.
Опис предметної області	<p>Об'єкт діяльності: теорія, методологія наукового дослідження, феномени, явища і проблеми сучасних економічних процесів та систем.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців вищої кваліфікації з економіки, здатних розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері економіки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.</p>

	<p>Теоретичний зміст предметної області: загальні закони та тенденції економічного розвитку, мотивація та поведінка суб'єктів ринку; теорії мікро-, макро- і міжнародної економіки; сучасні кількісні методи аналізу економічних процесів; інституціональний і міждисциплінарний аналіз; закономірності сучасних соціально-економічних процесів; теорії економічного управління для різних виробничих систем і секторів економіки.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні методи, методики та технології, застосування яких уможливлює виконання оригінального наукового дослідження у сфері економіки, результати якого мають наукову новизну, теоретичну та практичну цінність.</p> <p>Інструментарій та обладнання: інформаційно-комунікаційні системи, пакети прикладних програм, прилади та обладнання, необхідні для виконання наукових досліджень та забезпечення використання інноваційних технологій у науково-педагогічній діяльності.</p>
Академічна мобільність	<p>Право здобувача освітньо-наукової програми на академічну мобільність підтверджується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу в харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця (затвердженого Наказом ректора №150/1 від 07.09.2016 р.), зокрема:</p> <p>навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому ЗВО (науковій установі) на території України чи за її межами;</p> <p>на визнання результатів навчання індивідуальної академічної мобільності за умови попереднього узгодження обов'язкових умов та процедури перезрахування кредитів (освітніх компонент, інших навчальних досягнень);</p> <p>на укладання угоди про навчання (педагогічну практику) між приймаючим закладом вищої освіти (науковою установою) та ХНЕУ ім С. Кузнеця;</p> <p>на отримання академічної довідки з метою зарахування на програму мобільності, у т.ч. міжнародної;</p> <p>на консультації з відповідними структурними підрозділами ХНЕУ ім С. Кузнеця щодо вирішення організаційних питань стосовно підготовки та участі у програмах академічної мобільності;</p> <p>вчасно отримувати інформацію та вільно ознайомлюватися із пропозиціями щодо академічної мобільності, у яких здобувач може брати участь у разі відповідності освітнього рівня підготовки та спеціальності.</p>
Академічні права випускників	<p>Після успішного виконання ОНП "Економіка" здобувач допускається до захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 Економіка (PhD: Doctor of Philosophy). Після успішного захисту дисертації може претендувати на підготовку в докторантурі для здобуття наукового ступеня доктора наук (DSc: Doctor of Science)</p>
Професійні права	<p>Пропоновані місця працевлаштування: Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, підприємства державної та приватної власності, ЗВО, науково-дослідні інститути (станції, лабораторії), обласні управління економіки, департаменти економічного розвитку і торгівлі, економічної політики та ін., органи місцевого самоврядування, громадські організації.</p>

Працевлаштування випускників	<p>Посади згідно класифікатора професій України (ДК 003:2010 (діючого)):</p> <p>Асистент (2310.2), доцент (2310.1), професор (2310.1), директор (керівник) малого промислового підприємства (фірми) (1312), директор (начальник) організації (виробничо-торгівельної, економічної, фінансової, дослідної) (1210.1), директор (начальник) професійного навчально-виховного закладу (професійно-технічного училища, професійного училища і т. ін.) (1210.1), директор (начальник, інший керівник) підприємства (1210.1), директор (ректор, начальник) вищого навчального закладу (технікуму, коледжу, інституту, академії, університету і т. ін.) (1210.1), директор курсів підвищення кваліфікації (1210.1), директор науково-дослідного інституту (1210.1), директор центру підвищення кваліфікації (1229.4), завідувач (начальник) відділу (виробничого, торгівельного, економічного, фінансового, дослідного, науково-дослідного та ін.) (1237.2), завідувач відділення у коледжі (1221.2), завідувач лабораторії (науково-дослідної) (1237.2), головний механік (1221.1), молодший науковий співробітник (2213.1), науковий співробітник (2213.1).</p> <p>Керівні працівники апарату центральних органів державної влади (1229.1), керівні працівники апарату місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування (1229.3), керівники підрозділів у сфері освіти та виробничого навчання (1229.4), керівники підрозділів кадрів і соціально-трудових відносин (1232), професіонали в сфері державної служби, фінансів, банківської справи, страхування, аудиту, бухгалтерського обліку, праці та зайнятості, маркетингу, ефективності підприємництва, раціоналізації виробництва та інтелектуальної власності (241).</p>
-------------------------------------	--

ІІ. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
Загальні компетентності	<p>ЗК01. Здатність до здобуття глибинних знань із економіки, за якою аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань у сфері економіки, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напряму.</p> <p>ЗК02. Здатність до оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного.</p> <p>ЗК03. Здатність до набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.</p> <p>ЗК04. Здатність до здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з економіки.</p> <p>ЗК05. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК08. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК09. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної добросердечності.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягти наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямах і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.</p> <p>СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами.</p> <p>СК03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науковопедагогічній діяльності.</p> <p>СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.</p> <p>СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.</p>

	СК06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проєкти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.
--	---

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей з класифікацією компетентностей НРК використовується матриця відповідності визначених компетентностей та дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком (**Таблиця 1 Пояснювальної записки**).

ІІІ. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання за спеціальністю 051 Економіка

Результати навчання:

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напряму.

РН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.

РН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямах.

РН04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.

РН05. Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.

РН06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

РН07. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та добroчесності.

РН08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми

РН09. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

РН10. Дотримуватися етики досліджень, а також правил академічної добroчесності в наукових дослідженнях та педагогічній діяльності.

РН11. Розробляти та оновлювати програми навчальних дисциплін або їх складових у сфері економіки, відповідно до вимог внутрішньої системи забезпечення якості закладу вищої освіти.

РН12. Проводити навчальні заняття, забезпечувати досягнення запланованих результатів навчання з урахуванням індивідуальних особливостей і потреб слухачів, здійснювати об'єктивне оцінювання результатів навчання та надавати зворотній зв'язок щодо результатів оцінювання.

IV. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ

4.1. Структура програми та освітні компоненти

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки,
спеціальність:051 Економіка

Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 051 Економіка становить 55 кредитів ЄКТС.

Вибіркова складова освітньо-наукової програми становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС.

Термін навчання:

очна (вечірня, денна) форма – 4 роки;

заочна форма – 4 роки.

Складові освітньо-наукової програми	Кредити ЄКТС	Структура, %
ОБОВ'ЯЗКОВА СКЛАДОВА	35	64%
ВИБІРКОВА СКЛАДОВА	20	36%
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ :	55	100%
<i>в тому числі: вибіркова складова</i>	<i>20</i>	<i>36</i>

Складові освітньо-наукової програми		Кредити ЄКТС	Форма контролю
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
ОБОВ'ЯЗКОВА СКЛАДОВА			
ОК1	Іноземна мова*	6	Залік
ОК 2	Філософія науки	4	Екзамен
ОК3	Методологія та організація наукових досліджень	6	Залік
ОК4	Математичні методи та моделі у наукових дослідженнях	5	Залік
ОК5	Педагогічна практика	5	Звіт
ОК6	Українська мова як іноземна**	4	Залік
ВСЬОГО ОБОВ'ЯЗКОВА СКЛАДОВА:		26	-
ВИБІРКОВА СКЛАДОВА			
ВК 1	Вибіркова навчальна дисципліна 1	5	Залік
ВСЬОГО ВИБІРКОВА СКЛАДОВА:		5	-
ВСЬОГО ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ		31	-

ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
ОБОВ'ЯЗКОВА СКЛАДОВА			
ОК 7	Соціальна економіка та політика	4	Екзамен
ОК 8	Креативна економіка	5	Залік
ВСЬОГО ОБОВ'ЯЗКОВА СКЛАДОВА:		9	-

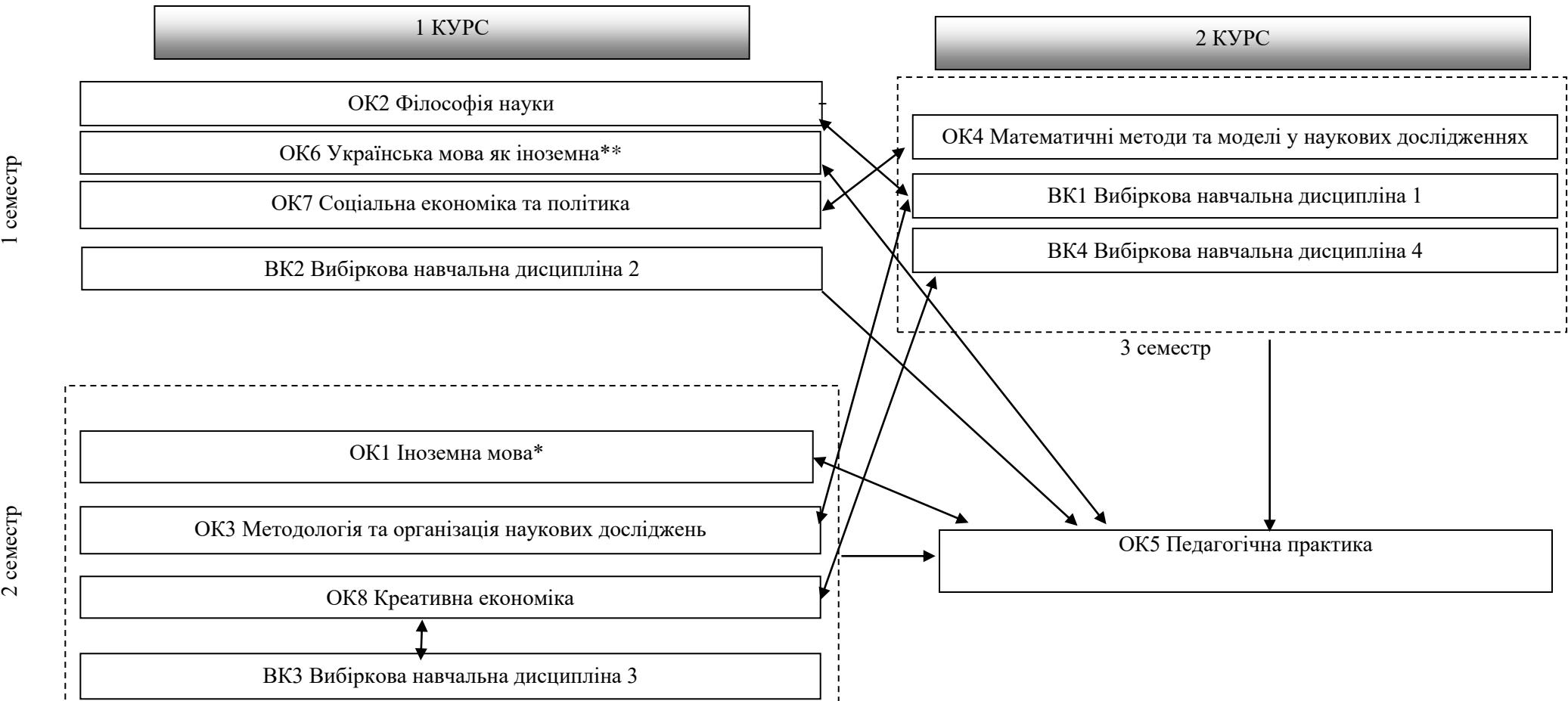
<i>ВИБІРКОВА СКЛАДОВА</i>			
BK 2	Вибіркова навчальна дисципліна 2	5	Залік
BK 3	Вибіркова навчальна дисципліна 3	5	Залік
BK 4	Вибіркова навчальна дисципліна 4	5	Залік
ВСЬОГО ВИБІРКОВА СКЛАДОВА:		15	-
ВСЬОГО ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ:		24	-
РАЗОМ:		55	-

4.2. ВИБІРКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Вибіркова складова освітньо-наукової програми складається з 20 кредитів ЄКТС та входять до загального обсягу кредитів. Індивідуальний навчальний план здобувача, крім обов'язкових складових, містить перелік дисциплін за вибором здобувача.

Вибіркова складова полягає у вільному виборі здобувачами дисциплін, які формують здобуття знань із спеціальності, а також вибір дисциплін, що пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником. Здобувач також має право обрати дисципліну, яка пропонуються для інших рівнів вищої освіти. Взяти участь у формуванні вибіркової складової можуть усі кафедри університету.

4.3. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми ЕКОНОМІКА третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

V. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченого радою закладу вищої освіти чи наукової установи на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації (відповідно п.30 Постанови Кабінету Міністрів України № 261 від 23.03.2016 р. та п.3 ст.6 Закону України "Про вищу освіту" № 1556-VII від 01.07.2014 р.). Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану та плану наукової роботи. Звітування здобувачів про виконання індивідуального плану проводиться 2 рази на рік на засіданні випускової кафедри.
Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи	Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 Економіка є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання на межі економічних, географічних, педагогічних наук, державного управління, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань з економіки та наук, що входять до її структури і оприлюднені у відповідних публікаціях. Вимоги до оформлення дисертацій встановлює МОН України. Обсяг основного тексту дисертації 6,5-8,5 авторський аркуша.
Вимоги до публічного захисту	Вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту визначаються Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженим постановою КМУ №44 від 12 січня 2022 р.

VI. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти визначаються відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти та статті 16 Закону України «Про вищу освіту». У Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця функціонує система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів визначених проектом стандарту вищої освіти за спеціальністю: 051 Економіка

Політика щодо забезпечення якості вищої освіти	Політика Університету щодо забезпечення якості реалізується через внутрішні процеси забезпечення якості із залученням всіх структурних підрозділів Університету та учасників освітнього процесу. Є публічною та відкритою для всіх учасників освітнього процесу, а також різних стейкхолдерів. Основні принципи внутрішнього забезпечення якості освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця: відповідальності; відповідності; адекватності; автономності; вимірюваності; академічної культури; відкритості. Основні процедури внутрішнього забезпечення якості освіти в ХНЕУ ім. С. Кузнеця: формалізація політики якості, стратегічних цілей, завдань постійного поліпшення якості; розроблення, затвердження,
---	---

	<p>моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм; забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; забезпечення студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання здобувачів вищої освіти; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти; підготовка та проведення маркетингово-моніторингових та соціально-психологічних досліджень для визначення потреб ринку праці, вимог стейкголдерів вищої освіти, якості надання освітніх послуг і задоволеності якістю освітньої діяльності та якістю освіти; залучення стейкголдерів вищої освіти (здобувачів вищої освіти, роботодавців, представників академічної спільноти тощо) до прийняття рішень за напрямами внутрішнього забезпечення якості; зовнішнє оцінювання якості діяльності ХНЕУ ім. С. Кузнеця за результатами участі в національних та міжнародних рейтингах вищих навчальних закладів, виконання ліцензійних вимог, акредитації.</p>
<p>Забезпечення якості розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та оновлення освітніх програм</p>	<p>Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм здійснюється згідно з діючими нормативними актами в ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Перегляд освітніх програм здійснюється на основі аналізу задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти: можливості побудови індивідуальної трасекторії навчання, дотримання академічних свобод в освітньому процесі, задоволеності якістю освітньої програми, тощо; роботодавців: якості формування загальних та фахових компетентностей, актуальних та соціальних навичок (soft skills); інших стейкголдерів. Для перегляду освітніх програм використовуються: онлайн опитування, проведення дослідження фокус-групи, аналіз документів, аналіз ситуації, самооцінка робочою групою відповідно до вимог щодо структури та змісту освітньої програми. Періодичність перегляду освітніх програм здійснюється: а) щорічно за результатами моніторингу; б) після завершення освітньої програми здобувачами вищої освіти.</p>
<p>Забезпечення зарахування, досягнення, визнання та атестація здобувачів</p>	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених в Університеті процедур згідно з нормативними актами. Щорічне оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до визначених освітньою програмою форм контролю; порядку оцінювання результатів навчання, що висвітлюється в робочих програмах навчальних дисциплін, робочих планах (технологічних картах) навчальних дисциплін, силабусах навчальних дисциплін; обліку результатів навчання, який ведеться з використанням програмного забезпечення корпоративної інформаційної системи управління (електронний журнал) та інформаційного середовища Персональної навчальної системи (ПНС) Університету. Оприлюднення результатів успішності, оцінювання результатів навчання відбувається через звіт «Інформація про поточну успішність та відвідування занять за навчальними дисциплінами семестру» (сайт Університету) та на сайті Персональних навчальних систем. Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється на основі 100-</p>

	бальної накопичувальної бально-рейтингової системи. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти завершується атестацією, яка здійснюється постійною (або спеціалізованою) вченою радою Університету (або іншого закладу вищої освіти), утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.
Забезпечення якості студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання	Студентоцентроване навчання реалізується через організацію освітнього процесу, що передбачає: заохочення здобувачів вищої освіти до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу; створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траекторії; побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу. Передбачає надання можливості вибору здобувачем вищої освіти змісту, темпу, способу та місця навчання, а також ґрунтуються на реалістичності запланованого навчального навантаження.
Забезпечення якості науково-педагогічних працівників	Педагогічні та науково-педагогічні працівники Університету можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами та у різних суб'єктів підвищення кваліфікації. Забезпечення підвищення кваліфікації відбувається за рахунок: удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань з урахуванням вимог відповідного професійного стандарту (у разі його наявності); набуття досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності та/або професії, та/або займаної посади; формування та розвитку цифрової, управлінської, комунікаційної, медійної, інклюзивної, мовленнєвої компетентностей тощо. Щорічне рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів Університету здійснюється за рахунок використання механізмів оцінювання та самооцінювання результативності науково-педагогічної діяльності, її спрямованості на пріоритети розвитку національної системи вищої освіти, стратегії розвитку Університету, особистісного професійного розвитку науково-педагогічних працівників. Підсумки рейтингового оцінювання підводяться за результатами діяльності, досягнутими протягом навчального року. Оприлюднення результатів щорічного оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр та факультетів відбувається на засіданні вченої ради Університету.
Ресурсне забезпечення освітнього процесу (навчальні ресурси та підтримка здобувачів вищої освіти)	Заклад вищої освіти забезпечує освітній процес необхідними та доступними ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) та здійснює відповідну підтримку здобувачів. При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються їх потреби та принципи студентоцентрованого навчання. Організаційно-методична підтримка самостійної роботи здобувачів вищої освіти полягає у розробці методичних, дидактичних, інструктивних матеріалів, наданні можливості формувати, закріплювати, поглиблювати й систематизувати отримані під час аудиторних занять знання та вміння, здійснювати самопідготовку й самоконтроль опанування освітньої-професійної програми та реалізується через Персональну навчальну систему ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти гарантує, що всі необхідні

	ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а здобувачі вищої освіти поінформовані про їх наявність.
Інформаційне забезпечення (інформаційний менеджмент)	З метою управління освітнім процесом розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дані система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної кампанії, планування та організацію освітнього процесу; доступ до навчальних ресурсів; облік та аналіз успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; управління кадрами та ін.
Публічність інформації про освітні програми, освітню, наукову діяльність	Достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна інформація про освітню діяльність за спеціальністю 051 Економіка публікується на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, включаючи програми для потенційних здобувачів, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості. Надається інформація про освітню діяльність за спеціальністю 051 Економіка, включаючи програми, критерії відбору на навчання; заплановані результати навчання за цими програмами; кваліфікації; процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовуються; прохідні бали та навчальні можливості, доступні для здобувачів тощо.
Забезпечення академічної доброчесності	Забезпечення запобігання та виявлення академічного plagiatu у наукових працях працівників закладу вищої освіти та здобувачів вищої освіти реалізується через політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, регулюється такими документами ХНЕУ ім. С. Кузнеця: Кодекс академічної доброчесності; Кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця; Положення про комісію з питань академічної доброчесності ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Перевірка наукових праць науково-педагогічних працівників Університету та здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою інтернет-сервісів на основі відкритих інтернет-ресурсів та системи StrikePlagiarism.com, що діє на підставі Ліцензійного Договору про надання права користування антиплагіатним програмним забезпеченням. ХНЕУ ім. С. Кузнеця у своїй діяльності дотримується законодавства України в сфері виявлення, протидії та запобігання корупції, забезпечення гендерної рівності, недопущення дискримінації. Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій регламентує застосування заходів щодо виявлення та попередження конфліктних ситуацій, алгоритм дій у зв'язку із встановленням таких ситуацій та способи їх врегулювання. Зокрема, у наукових публікаціях та усних висловлюваннях забороняється вживання дискримінаційної лексики, дискримінаційних висловлювань та мови ненависті, заохочується (у випадку доречності) наголошення на важливості принципів гендерної рівності та недискримінації, запобігання корупції, презентування даних у аналітичних матеріалах з урахуванням гендерної та недискримінаційної компоненти аналізу.

VII. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-наукова програма

1. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО) – https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
2. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) – <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ceead970-518f-11e7-a5ca-01aa75ed71a1/language-en> <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
3. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) – http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf
4. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011 – <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf> <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standardclassification-education-isced>
5. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г)2013 – <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standardclassification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-fielddescriptions-2015-en.pdf>
6. Закон «Про вищу освіту» – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
7. Закон «Про освіту» – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
8. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. – <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
9. Національна рамка кваліфікацій – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
10. Указ Президента України «Питання європейської та євроатлантичної інтеграції» від 20 квітня 2019 р. № 155/2019 – <https://www.president.gov.ua/documents/1552019-26586>
11. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) № 261 від 23 березня 2016 р.
12. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2019 р. № 1254), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 3 від 21 червня 2019 р.).

Пояснювальна записка

Матриця відповідності визначених компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Перелік компетентностей	ЗН1 Теоретичні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності.	УМ1 Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики.	K1 Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством загалом.	AB1 Демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна віданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.
		УМ2 Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності.	K2 Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях.	AB2 Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.
		УМ3 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей.		
Загальні компетентності				
3K01	ЗН1	УМ1	K1	AB1
3K02	ЗН 1	УМ1 УМ3	K1	AB2
3K03	ЗН1	УМ1	K2	AB1
3K04		УМ2	K2	AB2
3K05	ЗН1	УМ1 УМ3	K1 K2	AB2
3K06		УМ1 УМ2	K1 K2	AB1
3K07	ЗН1	УМ2 УМ3	K2	AB1 AB2
3K08		УМ1 УМ3	K1	AB1
3K09	ЗН1	УМ1 УМ3	K1	AB2
Спеціальні (фахові) компетентності				
CK01	ЗН1	УМ1 УМ3	K1	AB1
CK02		УМ1	K1 K2	
CK03		УМ1	K2	AB2
CK04	ЗН1	УМ2		AB1
CK05		УМ2 УМ3	K2	AB2
CK06		УМ2		AB1
CK07	ЗН1	УМ2 УМ3	K1 K2	AB1

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених результатів навчання, компетентностей та освітніх компонентів

	Програмні результати навчання	Загальні компетентності									Спеціальні (фахові) компетентності						
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7
PH01	Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напряму.	OK1, OK2, OK6, OK 7	OK2, OK3, OK7	OK2, OK6	OK1, OK6	OK2, OK3, OK7, OK8	OK2, OK3, OK4, OK8	OK1, OK6	OK3, OK7, OK8	OK2, OK3, OK7, OK8	OK3, OK4, OK7, OK8	OK1, OK6	OK4, OK6	OK2, OK3, OK5	OK2, OK7	OK2, OK4, OK7	OK2, OK3, OK5
PH02	Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.	OK3, OK7	OK7, OK8	OK3	OK1, OK2, OK6	OK2, OK3, OK7	OK2	OK2, OK3, OK8	OK2, OK3	OK2, OK3, OK4	OK1, OK2, OK6	OK2, OK3, OK4	OK2, OK3, OK5	OK2, OK3	OK2, OK4	OK2, OK3	
PH03	Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямах.	OK4, OK8	OK7	OK3. OK7	OK1, OK6, OK7	OK7, OK8	OK8	OK7, OK8	OK7, OK8	OK3, OK4, OK7, OK8	OK3, OK4, OK7	OK1, OK6, OK7	OK4, OK7	OK5, OK7	OK7	OK8, OK4	OK3, OK7
PH04	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.	OK4	OK4, OK8	OK4	OK1, OK6, OK4	OK4	OK4	OK4, OK8	OK4	OK3, OK4	OK4	OK1, OK4, OK6	OK4	OK4, OK5	OK3, OK4	OK4, OK7	OK3, OK4
PH05	Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.	OK8	OK5	OK7, OK8	OK1, OK6, OK7, OK8	OK2, OK7, OK8	OK7, OK8	OK7, OK8	OK2, OK3, OK7, OK8	OK7, OK8	OK3, OK7, OK8	OK1, OK6, OK8	OK4, OK8	OK5, OK8	OK7, OK8	OK4, OK8	OK3, OK8
PH06	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.	OK1, OK6	OK1, OK6	OK1, OK6	OK1, OK6	OK1, OK6	OK1, OK6	OK1, OK6	OK1, OK6	OK1, OK6	OK1, OK5, OK6	OK1, OK6	OK1, OK5, OK6	OK1, OK6	OK1, OK4, OK6	OK1, OK6	

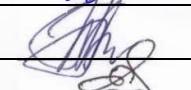
Продовження табл. 2

	Програмні результати навчання	Загальні компетентності									Спеціальні (фахові) компетентності						
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7
		OK2, OK3	OK5, OK3	OK2, OK3, OK5	OK1, OK6, OK3	OK3, OK5	OK3, OK5	OK3, OK5	OK2, OK3, OK5	OK3, OK5	OK1, OK6, OK8	OK3, OK4, OK5	OK3, OK5	OK3, OK7	OK3, OK4	OK3, OK5	OK3, OK5
PH07	Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.	OK3, OK7, OK8	OK2, OK3	OK2, OK3, OK6	OK1, OK2, OK6	OK7, OK8	OK7, OK8	OK2, OK7, OK8	OK3, OK7	OK2, OK7, OK8	OK1, OK3, OK6	OK2, OK4, OK8	OK5, OK8	OK2, OK8	OK2, OK3, OK4	OK7, OK8	
PH08	Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.	OK4	OK4, OK3	OK4, OK6	OK1, OK4, OK6	OK4	OK2, OK3, OK4	OK4	OK4, OK7, OK8	OK4	OK4, OK8	OK1, OK3, OK4, OK6	OK4	OK4, OK5, OK7	OK3, OK4	OK4	
PH09	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.	OK3	OK3, OK5	OK3, OK5, OK6	OK1, OK5, OK6	OK3, OK5	OK3, OK5	OK3, OK5	OK3, OK5	OK3, OK5	OK1, OK3, OK5, OK6	OK3, OK4, OK5	OK3, OK5	OK3, OK5	OK3, OK4, OK5	OK3, OK5	
PH10	Дотримуватися етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та педагогічній діяльності.	OK3, OK5	OK3, OK5	OK3, OK5, OK6	OK1, OK5, OK6	OK3, OK5	OK3, OK5	OK3, OK5	OK3, OK5	OK3, OK5	OK1, OK3, OK5, OK6	OK3, OK4, OK5	OK3, OK5	OK3, OK5	OK3, OK4, OK5	OK3, OK5	
PH11	Розробляти та оновлювати програми навчальних дисциплін або їх складових у сфері економіки, відповідно до вимог внутрішньої системи забезпечення якості закладу вищої освіти.	OK3, OK5	OK3, OK5	OK3, OK5, OK6	OK1, OK5, OK6	OK3, OK5	OK3, OK5	OK3, OK5	OK3, OK5	OK3, OK5	OK1, OK3, OK5, OK6	OK3, OK4, OK5	OK3, OK5	OK3, OK5	OK3, OK4, OK5	OK3, OK5	
PH12	Проводити навчальні заняття, забезпечувати досягнення запланованих результатів навчання з урахуванням індивідуальних особливостей і потреб слухачів, здійснювати об'єктивне оцінювання результатів навчання та надавати зворотній зв'язок щодо результатів оцінювання.	OK3, OK5	OK3, OK5	OK3, OK5, OK6	OK1, OK3, OK5, OK6	OK3, OK5	OK3, OK5	OK3, OK5	OK3, OK5	OK3, OK5	OK1, OK3, OK5, OK6	OK3, OK4, OK5	OK3, OK5	OK3, OK5	OK3, OK4, OK5	OK3, OK5	

Гарант ОНП «Економіка»

Галина НАЗАРОВА

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми “Економіка”

Назва структурного / функціонального підрозділу / посадова особа	Дата, підпис
1. Завідувач відділу аспірантури і докторантury	
2. Керівник відділу забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку	
3. Завідувач кафедри соціальної економіки	
4. Проректор з навчально-методичної роботи	
5. Проректор з наукової роботи та міжнародного співробітництва	

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму “Економіка”,
 третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
 на здобуття освітнього ступеню доктор філософії,
 за спеціальністю 051 Економіка, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові
 науки, розроблену на кафедрі соціальної економіки Харківського
 національного економічного університету імені Семена Кузнеця

Дослідження соціально-економічних процесів в умовах невизначеності, ризиків і рухливості політичних систем є науковою основою сучасного людського розвитку, а підготовка фахівців найвищої кваліфікації у цій сфері створює інтелектуальний потенціал, здатний провадити такі найважливіші дослідження.

В освітньо-науковій програмі обґрунтовано профіль підготовки здобувача, метою якої є підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у світовий науково-освітній простір фахівця ступеня доктора філософії в галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю 051 Економіка, здатного до виявлення та розв'язання комплексних проблем в економіці та інноваційній діяльності, до критичного аналізу наявних та генерування нових знань у галузі економічної науки, до самостійної науково-дослідницької, педагогічно-організаційної та практичної діяльності в сфері економіки, державного управління, бізнесу та освіти.

Освітньо-наукова програма «економіка», розроблена на кафедрі соціальної економіки ХНЕУ ім.. С.Кузнеця повністю відповідає нормативно-правовим актам в галузі освіти і науки, зокрема Національній рамці кваліфікацій (Постанова Кабінету Міністрів України № 1341 від 23.11.2011 р. (із змінами відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 519 від 26.06.2020 р.); Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (із змінами); Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затверджений Постановою КМУ №44 від 12 січня 2022 р.; Стандарту вищої освіти зі спеціальністі 051 Економіка для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Особливістю програми є її відповідність стратегії розвитку ХНЕУ ім. С. Кузнеця, що міститься у відповідних нормативних документах

університету, а саме: Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі (поза аспірантурою) та докторантурі Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (нова редакція); Положення про організацію освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця; Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця (введено в дію наказом ректора № 237 від 30.12.2020 р.); Кодекс академічної добродетелі Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

Позитивною рисою є наповнення освітньої програми сучасними науковими курсами світового рівня, а також застосування до викладання як видатних науковців, так і фахівців-практиків. Слід зауважити, що перша акредитація програми була надана Вищою Радою з оцінки наукових досліджень та вищої освіти (HIGH COUNCIL FOR THE EVALUATION OF RESEARCH AND HIGHER EDUCATION), Франція (сертифікат від 17.06.2019 р.), що свідчить про високу оцінку європейської наукової спільноти цієї програми.

Освітньо-наукова програма "Економіка", третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, на здобуття освітнього ступеню доктор філософії, за спеціальністю 051 Економіка, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, розроблена на кафедрі соціальної економіки Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця на високому науково-методичному рівні, повністю відповідає встановленим вимогам підготовки здобувачів вищої освіти, принципам і традиціям української науки.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Баранник Лілія Борисівна, д.е.н., професор, професор кафедри соціального забезпечення та податкової політики Університету митної справи та фінансів

Тараненко Вікторія Євгенівна, к.е.н., доцент, завідувачка кафедри соціального забезпечення та податкової політики Університету митної справи та фінансів